

Szerkesztőség
 Arad, Acsoy-pálya
 Kiadóhivatal
 Bulv. Regele Ferdinand 24.
 (József főherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat)
 Sürgönyeim: Közúti, Arad
 Telefonszám
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 154.

ARADI KOZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egész évre 600 Lei.
 Fél évre 300 Lei.
 Negyed évre 150 Lei.
 Havonta 50 Lei.

Művelődési díjazás szarint.
 Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
 4 ml. Csooraptiben 50 banivf
 iebb.

Súlyos szavakat mondott

bemutatózása alkalmával Aradváros új rendőrprefektusa: Filotti Zamfir. Hívatálba lépésének első napján fogadta az újságírókat, hogy az ő szájukon keresztül a közönséghez intézze szavait. A rendőrprefektus első impressziójában megállapította, hogy Aradon sokkal nagyobb a drágaság, mint Nagyszébenben, ahonnan jött és első ténykedésül a drágaság letörését jelentette be. Nyilatkozata során kifejtette, hogy a drágaság első állomáshelyét a piacon látja és tisztogató munkáját itt is kezdi el. Reméli, hogy a többi hatóságokkal való együttműködésüknek meglesz az a kívánt eredménye, hogy a piaci drágaságot korlátozni lehet, ami természetesen magától nem történhet majd az ételmi drágaság csökkentését is.

A sajtó csak segédközet igényel ehhez a munkához. Mint rezignáltan megállapított igazság, elének kiált a tény, hogy Arad, de Temesvár is, jóval drágább Nagyszébennél. Ezt idegenből jött ember mondta első benyomásként... Mi már esztendőnk óta érezzük ezt a drágaságot, esztendőnk óta szeretnők lerázni a torkunkat fogtató kéz acél ujjait, de képtelenek voltunk rá. Vergődünk és engedünk, hogy a polip terjeszkedjék és karjaival átigogjon mindent. Már szégyenkezniünk kellett a városba érkező idegenek előtt, akiknek első impressziója ugyanaz, mint Filotti Zamfir, a szintén idegenből érkezett új rendőrprefektusé.

Az új prefektus első szavai minden bizomnyal rokonszenvet váltottak ki a lakosságból. Egy olyan törekvés, amely a megélhetést akarja megkönnyíteni, csak kedvező fogadtatásra találhat. Szívesebben is veszi a közönség a színes trázisokkal teletöltött politikai nyilatkozatok helyett az olyan kijelentést, amely mindennapi életének legfontosabb és legaktuálisabb kérdésére vonatkozik.

A drágaság letörésére soha nagyobb szükség nem volt, mint most, kemény tél idején, a hus, vajás és egyéb élelmiszerhiány kezdetén. Az üres piac, a sopánkodó háziasszonyok nagy tömege elég élénk demonstráció az általános panasz meghallgatására és orvoslására. Filotti Zamfirnek a közszá-

dékkal érkezett, jóhiszemű férfiak bizalmat előlegezhetünk. És most várjuk munkájának első eredményeit.

Két államszövetség alakul.

(Olaszország és Franciaország vetélkedése. — Európa új külpolitikai helyzete. — Macdonald programja.)

Londonból táviratozzák: A francia—csehszlovák szerződés, de különösen annak katonai klauzula érethető nyugtalanságot keltett Európa valamennyi államában. A katonai klauzula ugyanis azt mondja, hogy a francia és csehszlovák vezérkar közösen dolgozik. Franciaország tehát most már hivatalos jelentés szerint is katonai hitelekkel fog nyitani a külföldnek.

A „Daily Telegraph“ szerint ez a szerződés a kisantant konszolidációját jelenti s ennek következtében valószínű, hogy Görögország is csatlakozik a kisantanthoz. Ez a szerződés azonban azt is eredményezheti, hogy Olaszország kitérül háborús ellenségével, Magyarországgal és Bulgáriával. Külpolitikai körökben már azt is konstatálják, hogy Lengyelország közeledik Olaszországhoz. A Fratelli Parroni olasz acélművek már tárgyalnak is a lengyel vezérkarral egy ágyuöntő felállítására érdekében. E művek új típusu mérges gáz előkészítésére szolgálnának Lengyelországban. Általánoságban tehát most már két szövetség áll egymással szemben: Franciaország — Kisantant — Görögország, a másik szövetséget esetleg a következő államok fogják képviselni: Olaszország — Oroszország — Magyarország — Bulgária és esetleg Lengyelország.

A „Times“ a francia—csehszlovák szerződéssel kapcsolatban nem a legbarátságosabb hangon ír Csehszlovákiáról. A lap szerint Anglia sajnálatát fejezi ki afőrtt, hogy Csehszlovákia az antant egyes államaival szemben föladta a függetlenségét, bár erre a köztársaság külpolitikai helyzete nem kéacszerítette. A franciákkal kö-

Macdonald közeledek Oroszországhoz.

Londonból jelentik: Ramsay Macdonald beszédét, amelyet tegnap este tartott a munkáspárt nagy nyilvános gyűlésén az Albert Hallban, a párt irodája csak éjjel tizenegy óra után adta ki s nyilván ez az oka, hogy a mai reggeli

most várjuk munkájának első eredményeit.

Két államszövetség alakul.

(Olaszország és Franciaország vetélkedése. — Európa új külpolitikai helyzete. — Macdonald programja.)

tött szövetségben Csehszlovákia mindig csak másodrendű szerepet fog játszani.

A „Daily Telegraph“ ehhez azt a kommentárt fűzi, hogy Benes külügyminiszter a beigrádi tanácskozás után Londonba utazik, hogy az angol kormányt személyesen világosítsa fel az új szerződés céljairól.

A „Times“ barátságosan ciklőre Masaryk csehszlovák követválaszolt. Többek között azt mondja, hogy Masaryk és Benes politikája el nem választható az európai béke eszméjétől s a Népszövetség programjától. Az újonnan kötött szerződés, amelyet különben valamennyi jegyzőkönyvvel együtt a Népszövetség elé terjesztene, nem katonai jellegű. — A csehszlovák tárgyalások sohasem lesznek nyugtalanság kuforrásai. Amikor Masaryk elnök Párisban tartózkodott, szó sem volt katonai egyezményről s arról most sincs szó.

Varsóból táviratozzák: A lengyel kormány hivatalos lapja közli, hogy a kisantantba való belépéséről szó sem lehet, amire külföldben sem Lengyelország, sem a kisantant eddig nem is törekedett. A francia—csehszlovák szerződés vetélyezheti a lengyel—francia szövetség biztos alapjait.

Varsóból jelentik: Bertoni, a külügyminiszterium vezetője közölte Ojfolonszki szovjet követtel, hogy az államfő szombaton veszi át tőle, mint a szovjetállamok szövetségének követétől megbízó levelet. Ezzel egyidejűleg a moszkvai lengyel képviselőt követte nevezik ki. Ez a szovjet kormány formális elismerését és normális politikai viszony helyreállítását jelenti.

lapok közül csak három újság kommentálja. A Times azt írja róla, hogy rendkívül ügyes, töbötte óvatos és diplomatikus beszéd volt, a politikai mértékértartás mintaképe, le volt tömpítva, nem szólt a szenvedélyekben a szepen-

csésen egyesítette a munkástömegek ideáljainak dicséretét a kereskedővilág érdekeinek türtésével.

Ramsay Macdonald beszédének első részében a párt általános elveit szegezte le, majd így folytatta:

— Távól áll a munkáspárttól helyeselni, ami Oroszországhat történt és még ma is történik. A párt a régi hagyományok szerint azt vallja, hogy Anglia nem avatkozik más ország belügyeibe. En kereskedelmi forgalmat akarok üzenni Oroszországgal, tehát már a magam érdekében cselekszem, mikor hozzájárulok s azon fáradozom, hogy Oroszország adósságait rendezhesse és barátságosan tárgyaljak vele arról, hogy miképpen felelhet meg kártérítési kötelezettségeinek. Abba a helyzetbe akarok jutni, hogy megmondhasam a moszkvai kormányoknak, miképpen gondolkodom a mai Oroszország külpolitikájáról s mennyiben keresztezi az az angol politikát.

A közvetlen érintkezés és kölcsönös megegyezés tehát az irányelv, amelyet a munkáspárt a külpolitika terén követni kíván, ez pedig azt tételezi föl, hogy

a diplomáciai szolgálatban a vezető állásokban jelentékeny változások történjenek.

A szociális törvényhozásról hosszasan szólott Ramsay Macdonald. E részben azt mondta, hogy a munkáspárt hajlandó azoknak a munkaadóknak és szövetségzeteknek, amelyek elegendő számu és egészséges munkástakásokat bízhatnak építeni, minden méltányos és törvényes kamatgaranciát megadni, ha pedig a kartelek és trüsz tör az építkezést az anyagok árdrágításával megakarják nehezíteni, akkor

értent fogják a módját, hogy összetörjék őket.

Sürgős feladat a szociális biztosítás javítása, az özvegyek, hadiárvaik, munkarokkantak és hadirokantak helyzetének emberivé tétele.

Londonból táviratozzák: A liberális pártvezérek annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy Macdonald beszéde oly mérsékelt, hogy azt akár liberális politikus is elmondhatta volna.

Az új angol kormány.

Londonból jelentik: Ramsay Macdonald, Skóciában töltött pihenése alatt kenyegében

összeállította már a munkáspárt tagjából alakítandó kormányt.

Ugyan a miniszterelnökség mellett áll a külügyi hivatal vezetését, míg a többi tárcát a munkáspárt következő tagjai töltik be: Henderson, Clynes, Shaw, Thomas, O'Grady, Wedgewood ezredes, Sidney Webbs.

A munkáspárt vezére törvényjavaslatokat dolgoztatott ki a munkásoknak produktív foglalkoztatásáról, házainak közpénzekből való építéséről és az agkori, a járadék- és az özvegybiztosítás kiterjesztéséről. Vagyonszármazék egyelőre nem hoztak javaslatot Macdonald kijelentette, hogy a munkáskormány meg fogja szüntetni a királyi az az előjogát, hogy a parlamentet fölöslegessé tegye.

Hajóéjés Konstanzában.

Elégőtt egy színtörzse. — A kabinban felejtett égő gyertya.)

Bucurestből jelentik: A Konstanzai kikötőben tegnap éjjel egy hatalmas hajóóriás pusztult el. A hajók martaléka lett egy árukkal megrakott nagy szállítóhajó. A hajó három nappal ezelőtt jött csak ki a dokkból, ahol megjavították. Három napon keresztül árukat szállítottak a hajó gyomrába. — Ezzel a munkával el is készültek és a hajó indulásra készen állott.

Ugy éjjel felé a kabinok tájékaról erős lángoszlopok emelkedtek a magasba, majd hirtelen az egész fedélzet lángokban állt. A hajó matrózai hozzáálltak az oltáshoz. Nemsokára a kikötő tűzoltósága is segítségükre sietett, de az elhatalmasodó lángokkal szemben lehetetlennek bizonyultak. A tűz a hajó belsejébe hatolt és bejutott a raktárhelyiségekbe, ahol a hajó rakományát őrizték. A lángok el-

pusztították az összes árukat. A belső tüzet nem lehetett lokalizálni, belül porrá égett minden. A tűz oltóság a hajó vázát és oldalfalait mentette meg, a tűz ezenkívül a gépházba nem hatolt be úgy, hogy a hajó felszerelésének legnagyobb értéke, a gépek épségben maradtak. A kár ezért nem olyan súlyos. Megállapították, hogy az egyik kabinban égő gyertyát felejtettek és ez okozta a tüzet.

Vádak az új Amerika ellen.

— Az új Amerika arculatja. — Egy prágai író könyve. —

Hermann George Scheffauer kaliforniai író könyvet írt, amely az új Amerika új arculatját rajzolta meg. Scheffauer a háború tartama alatt éles ellenzője volt annak, hogy Amerika részvegyen az európai hatalmak küzdelmében és hevesen támadta Wilsont, ami miatt az amerikai kormány elvonta utlevélét és így kénytelen volt Németországban élni.

Könyvében kifejti, hogy a háború alatt és a háború után egy új Amerika keletkezett. Ezt az új Amerikát rajzolta meg, de vádozza is egyúttal és pedig elsősorban azért, mert beleavatkozott a világ háborúba, „az emberi szellemek legborzasztóbb tévedésébe, a legrettenetesebb történelmi örökségbe.” A háború folytán Amerika sokat ártott önmagának. — „Azal a szomorú tényről állunk szemben, hogy a szabadság országából az ipari feudalizmus és az arisztokratizmus országa lett. Amerikának legnagyobb büszkesége, a népért dolgozó és a nép által meg-

teremtett kormány a pénz-oligarchia kormányává lett.”

Az amerikai életről írva, különösen bőven foglalkozik a puritanizmussal és kifejti, hogy a keserű és embertelen puritanizmus helyébe az igazi és lelki tisztaságot kell állítani. Reményvesztett ítéletet mond az amerikai politikai életről amelynek korrupcióját, tömegdeliriumát állítja pellengerre és nincsen jobb véleményrel az amerikai sajtóról sem, amelyet a világ legborzasztóbb, legerőszakosabb jelenségének nevez. Összehasonlítja az amerikai szociális állapotokat egyes európai országok viszonyaival és rámutat arra, hogy Amerikában hiányoznak azok az okos és emberbaráti törvények, amelyek a munkást munkaképessé gének ideje alatt védik és gondoskodnak öregkoráról, amikor már nem képes dolgozni. Amerikában nincs állami gondoskodás arra az esetre, ha a munkás megbetegszik, vagy munkaképtelenné válik s így Amerika e tekintetben a legreakciósabb ország.

— Az irodalmi és művészeti

életéről is és harcot hirdeti a párisi irodalmi és művészeti irányzatoknak hegemoniális befolyása ellen, mert ez teljesen elpusztítja az amerikai beenszült művészeti életet.

— Az amerikalakat csak az amerikaiak érthetik meg — írja könyvének utolsó fejezetében —, de a nem amerikalak is láthatják azt, hogy a legföltűnőbb amerikai tulajdonságok az egyformaság és éretlenség, a föhiletesség és ki nem egyenlítetttség, röviden: jobban és rosszban egy modern barbarizmus, amelynek Európa elbukása után van hátsorsága ahhoz, hogy az egész világra rákényszerítse a maga föhiletés mechanikus és materialisztikus társadalmi gazdasági és államrendjét. A fölműt ember izmaival bíró csecsemő úgy a saját otthonában, mint Európában mindent fölborított és mégis mosolyogva tekint a pusztulás felé és nem törődik felelősségérzetének tragikus voltával.

— Lukács György a fajvédők ellen.

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés máj 11-én Lukács György beszélt az indemnitáshoz. A fajvédők mozgalmát romboló munkának mondta. Az utóállamok mint statisztikai novumot feltalálták a zsidóság külön nemzetiségét, most ugyanezt akarják Magyarországra erőszakolni a fajvédők. A fajvédelem és antiszemitizmus szívesen fogalmak. Megállapítja, hogy az antiszemitizmus merőben ellenkezik a törvények alapvető tételeivel, de nem állhat meg a keresztény erkölcs világnézete szempontjából sem.

Csetepaté.

Írta: Keszthelyi Dezső.

Az már előfordult, hogy két ember egész életében gyűlölte egymást, aztán az egyik meghalt és a másik erre megbocsátott neki, hiva lett legalább a halottnak.

Az is előfordult már, hogy két ember egy életet át szeretett egymást, de az egyik halála után a másik olyasmir tudott meg a jóbatárról, ami ellenséggé tette őt.

De az eddig még nem fordult elő, hogy két ember becsülte egymást, mikor él, s később megbarátságolt egymásra, mikor meghalt. Csak most.

Nevezetes eset, érdemes vele foglalkozni is, amennyiben a két szereplő világhíres költő, mindkettő régen porrá vált már: Victor Hugo és Charles Baudelaire.

Hugo fiadól szerzett a fiatal Baudelairenek, ő viszont versét ajánlotta a romantikus iskola vezérének és rajongó cikkekben ünnepeelte őt. Most azonban Baudelaire születésének századik évfordulója alkalmából, mindenütt közzéleveleit, melyek a mester és tanítvány viszonyát merőben másképp tüntetik fel.

Előtte vannak levelei. Csak

fel kell nyulnom könyvtáram polcára keresni kritikáit, hogy szembeállítsam velük. Nem kár a fáradságért. A párhuzam tanulságos s mulattató s körülbelül arra felel, mit ér az ugynevezett irodalmi barátság.

Baudelaire a Nyomorultakról, Hugo regényéről írt egy cikkében:

— Mintha Michael Angelo abban lelné kedvét, hogy versenyre keljen Lawrence-szel és Vasquez-szel.

De egyik levelében:

— A Nyomorultak Hugo Victor szégyene.

Tanulmányában:

— Hangja elmélyül, mert az Óceánnal versenyzett. De ott is, itt is, mindenkor egy jelent meg előttünk, mint a Méditáció szobra, mely jár.

Névtelen hírszöveg:

— Isten Hugonál valamit rejtélyes fortélyal elkeverte a lángelmét a butasággal.

De kesz jellemzés; amelyet a nyilvánosságunk szánt:

— Ő Victor Hugonál nem kell itt határvonalat vonnunk, mert ő a határtalan lángelme. Elkápráztat, megbűvöl, beborít bennünket, mint maga a természet.

Édesanyjához írt levele szorai:

— A Hugo-családtól és fanitványaitól iródom... Sohasem leszek olyan buta, mint ő. Kénytelen voltam Hugonénál vacsorázni. A fiuk olyan buták, mint az anyjuk és mindhárman az anya és a fiuk is olyan buták, olyan ostobák, mint az apa.

Összegyűjtött kritikai műveiről:

— Száműzetése mélységéből, melyfelé szemünk, fülünk egyaránt, figyelmez, kedves és tisztelt költő új költeményeket jelez nekünk... Ő egyike azoknak a kalandoknak, akik — sokkal ritkábbak az irodalomban, mint egyebet — új erőt kapnak az érvétől s folyton megújuló csoda által mindig ifjabbakká, erősebbekké válnak.

Maganleveléből:

— Victor Hugo, ki eddig Bruxellesben időzött, s most azt akarja, hogy ránduljak hozzá, a szigetire, nagyon untatott, nagyon fárasztott, sem dicsősége, sem vagyona nem kellene nekem, ha olyan szörnyen nevetéses lennék mint ő. Hugoné félig hűlye és két fia nagy számár... Ha ezeket a dolgokat látom és sok egyebet, mindig újra látok rebegek Istent.

nek, hogy nem vert meg ilyen butasággal...

Mit jelent ez? Egyszer kedves és tisztelt költő, máskor ostoba és unalmas kopott, egyszer remekmű, másszor szégyen? Mikor volt őszinte Baudelaire leveleiben-e, vagy kritikáiban? Aztán e kétlakiság nem vet-e árnyékot jellemére? Talán félt az irodalmi tömegterortól, számolt az erőviszonyokkal, nem volt őszinte másokhoz, hogy őszinte lehessen önmagához, megalkudott, hogy tulajdon művészetét folytassa és ne szegje érvényesülése útját? Erkölcstelen volt? Vagy ép erkölcsös?

A kérdés nem olyan egyszerű, hogy a kaszinói becsületkodex szerint el lehetne ítélni. Nem is akarok igazat tenni. Csak rá mutatok erre a jelenségre. A testek meghaltak, de a lelkek, mint katonai csata után fenn a levegőben harcolnak.

Aki él, az veszekszik. Aki meghalt az már nem veszekszik. De ők határozatlanok. Haláluk után egyszerre veszekedni kezdenek, a huszadik században és majd folytatják a huszonegyedikben, a huszonkettőben. Örökké élnek. Tehát örökké veszekednek.

A belgrádi konferencia (Románia várakozó álláspontot foglalt el a konferencián.)

Bucarestből jelentik: Duca külügyminiszter utazása alkalmával Bratiana Jonel miniszterelnök is elkísérte, aki megadta a szükséges utasításokat a konferencián szereplő kérdéseket illetően. A bucuresti lapok értesítése szerint Románia a konferencián az összes kérdésekben várakozó álláspontot foglalt fel, és hogy Duca külügyminiszter rövid utasításokkal utazott Belgrádba. A konferencia egyik fontos pontja lenne Ötörögország felvételé, de erre nem fog sor kerülni a jelenlegi görög belpolitikai viszonya miatt. A konferencia megnyitását Duca román külügyminiszter vonatának késése miatt egy nappal elhalasztották és csak ma délelőtt nyitották meg. A belgrádi lapok a konferencia programjának részletezése kapcsán elsősorban az európai és a balkáni helyzetre hívják fel a figyelmet a magyar kölcsön ügye csak másodrendű szerepet játszik. A belgrádi konferencián fogják tárgyalni az angol kormány jegyzékére adandó közös választ is a francia kölcsön ügyében.

Bál Párisban.

(Megkezdődött a szezon.)

(Párisi levelezőnkől.) Tegnap tartották meg a Hotel Majestic ragyogó épületében az első farsangi bált. A mulatság a régi francia-orosz barátság felelevenítését célozta, s a Németországból menekült orosz arisztokraciák javára rendezték. A nők kivétel nélkül mind fügefalevél jelmezből jelentek meg. A fügefalevél zöld selyemből készült. Ez a jelmez felül csak kevésbé van dekoltálva, alul azonban alig takarja el a terdet. Az oroszok, úgy a nőkön, mint a férfiakon, nemzeti viselet volt. Amint magát a bált látta, nekem leginkább az tűnt fel, hogy nem is a táncra, hanem a könnyű, léha, nővölán szórakozásra helyezik ma a fősúlyt Párisban. Például ezerszámra hevernek dobozokban a te rem különböző részein cigaretták, amelyeknek a végén bogács van. Ezekkel dobálódznak úgy, mint nálunk a konferenciával. Ugyancsak dobálódznak papirosból készült sárgapáldával, retekkel és az elképzelt összes zöldségfélékkel. Természetesen egy-egy teli tálat nagy derűtséget vált ki az „előkelő” közönségből. A jókedvet elősegítik azok, a hatalmas léggömbök is, amelyek levegővel vannak töltve és így nem szállnak a magasba, hanem teljesen a lapda szerepét töltik be. Amikor azután a nagy amfiteátrum szőtrájkán egy léggömb ez nagy zajjal és még nagyobb sikoltással jár.

orosz nemzeti táncokból, balalajka muzsikából és spanyol jazz bandból tevődött össze. Amikor ennek, úgy két óra felé, vége lett és a hangulat tetőpontjára hágott, előkerült a magyar cigánybanda. Addig, amíg a buffé teljesen díjtalan volt, a pezsgőért fizetni kellett. És pedig 16, vagy 60 frankot ívgekért. A 16 frankosból alig vettek néhány ívveggel, viszont a 60 frankos pezsgőben usztak a magyar cigány fülbemászó muzsikája mellett mulató francia milliomosok és orosz költöcsölök.

A „Csak egy kis lény van a világon”-nal kezdte a cigány. Ez a cigány, szakítva a magyar formákra és ismerve a franciák adakozó technikáját, szerződött a orosz

nemzeti ruhás táncosnőt, akkora dobba kísérte a cigányzenét. Amikor azután a franciák előkotorták a muzsikálás ellenértékét a zsebükből és ezt az összeget a levegőbe dobálták, ezek a nők kapkodták össze. Párisban ugyanis bevezették szokás bálon és egyéb mulatságon, hogy a pénzt nem a cigánynak adják, hanem eldobálják a táncteremben, hogy azután élvezze azt a látványt, amit a pénzért kapkodók csoportja nyújt. Reggel felmentem el Páris szezonzáró báljáról. Amikor a portás a szálló vasártaját kinyitotta, még hallottam az utcára szűrődő cigánymuzsikát. Eppen azt mondta, hogy „Zöldre van a, zöldre van a rácsos kapu festve.”

Arad új rendőrprefektusa — programjáról.

(Harmonikus viszonyt teremt a lakosság és a rendőrhatalóság között: Letéri a drágaságot. Ellenőrzi az árakat)

(Saját tudósítónktól.) Arad város új rendőrprefektusa Filoti Zamfir, ma délelőtt kilenc órakor megérkezett Aradra. Az állomáson Andreescu rendőrigazgató és Popescu rendőrkommisziarius fogadták az új prefektust, aki egyenesen a rendőrségre hajtott, végigjárta és megsejmelte a hivatalokat és a rendőrtisztek bemutatkozását délután öt órára tüzte ki. Filoti Zamfir ezután a vármegyeházára ment és ott Georgescu János prefektusnál és nála időző dr. Robu János főpolgármesternél bemutatkozó látogatást tett. Délután fogadta az új rendőrprefektus az aradi sajtó képviselőit, akik előtt részletesen nyilatkozott első impresszióiról és nagy vonásokban vázolta programját.

Filoti Zamfir rendőrprefektus szimpatikus megjelenésű negyven év körüli ember. A román nyelven kívül francián beszél. Az újságírókat lekötő szívélyességgel fogadta és a legnagyobb készséggel állott rendelkezésükre, hogy programjáról nyilatkozzék.

— Az első benyomásomról csak hézagosan számolhatok be. Arad az első látásra nagyon megtetszett nekem, látom, hogy szép nagy magyaros jellegű modern város. Mint Nagyszébenben, ahol négy évig működtem rendőrprefektus minőségben, éppen úgy Aradon is az lesz az elvem, hogy mindenkit faji és nemzetiségi különbség nélkül egyforma kedvező elbánásban részesítsek. És mindenkor és minden időben a közönység és a sajtó rendelkezésére állok és szeretnék minél harmonikusabb viszonyt teremteni a lakosság és a rendőrhatalóság között.

— Első dolgom az lesz, hogy az Aradon uralkodó őrült drágaságot a többi hatóságokkal karöltve lehetőleg letompítsam. Megalapítottam ugyanis, hogy Aradon, dacára annak, hogy a városnak gazdag környéke van, sokkal nagyobb a drágaság, mint Nagyszébenben. A piacon kezdem az árdudakalást és így úgy hiszem elérhető lesz az is, hogy a vendéglői árakat leszállítsák. Minden nap felhozatom az árjegyzéket az összes aradi éttermekből és ügyel-

ni áremelés ezennél ne történjen. Nagyon sok tervem van, de egyelőre még nem tudom, hogy milyen sorrendben fogom ezeket végrehajtani. Arad lakossága mindenkor csendes és nyugodt volt és ez felelővé teszi, hogy minél többet dolgozhassunk a közönség érdekében. Az újságírókat szeretem — mert hisz azok is a közért dolgoznak — és ez annál is érthetőbb, mert bátyám Filoti Jenő is újságíró, az Adeverul szerkesztője. Egy hét alatt körülbelül teljesen informálva leszek az itteni viszonyokról és ekkor a legapróbb részletekben nyilatkozom terveimről Arad város közönségének.

Vakmerő bankrablás.

(Rablóvilág Szlavóniában.)

Eszékről jelentik: A szlavóniai rablóvilágban is egyedül álló, példátlanul vakmerő rablás történt a vinkovcai járásban levő Zsupanje községben. Zsupanje főuccájában lakó Brunschmidt Viktor kereskedő — az ottani bank igazgatójának házába éjszaka folyamán — állig felgyverzett rabló hatott be, kik az álmából felriasztott kereskedőt felszólították, hogy a házában levő minden ékszert és pénzt szolgáltatson ki nekik. Brunschmidt vonakodott a felszólításnak eleget tenni, mire a rablók összekötötték és megfenyegették azzal, hogy ha nem ad nekik pénzt, magukkal hurcolják és megölik.

A megfélemlített, védetlen ember erre átadta nekik a felesége ékzszerit és pár ezer dinár összeget, a rablók azonban kijelentették, hogy a pénzzel nem elégszenek meg. Felszólították, hogy kísérje el őket a Zsupanjei Első Takarékpénztár helyiségébe és szolgáltatassa ki nekik a bank teljes készpénz készletét. Mikor Brunschmidt beleegyezett, két rabló visszamaradt a háza, nehogy a cselédség a csendőrséget értesíteni tudja, a másik három pedig elkísérte a megölt kereskedőt, aki kinyitotta a bank ajtaját és minden

pénzt, amit talált, átadta a rablóknak. A bank kifizetése után az udvarias rablók visszaélték aztán a lakásba, ahol csatlakozott hozzájuk a két visszamaradt társuk, akikkel együtt azután elmenekültek. A kirabolt kereskedő reggel jelentést tett a csendőrségnek, amely a nyomozást megindította.

Megakadt a külügyminiszter vonata.

Duca külügyminiszter tegnapelőli a Simpon expressel Belgrádba indult, hogy a kisantant konferencián résztvegyen. A nagy hófúvás következtében Szlatina és Karansebes között magas hőréteg rakódott a pályára, úgy, hogy az express elakadt. Mivel a külügyminiszternek továbbutazása sürgős volt, sürgönyt menesztettek a temesvári állomásra, affoman azonnal segélyvonatot és hőekét küldtek a Simpon segítségére. A hőek szintén megakadt a magas hóban, mire a temesvári állomásról nagyszámú munkáscsoportot küldtek, akik nehéz munkával megtisztították a pályát. A Simpon tegnapelőli helyett tegnap délután 4 órakor érkezett meg Temesvárra.

Halálba kergetett leány

(Merényletet követett el egy tizenöt éves leány ellen.)

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt rövid rendőri hírből jelentette a Közlöny, hogy Dercsovics Olga tizenöt éves aradi leány, öngyilkossági szándékából maroszdát ivott és súlyos belső égési sérülésekkel az aradi kórházba szállították. A fiatal életű leány, anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét másnap meghalt. Dercsovics Olga ismerősei azon gyanú jutnak adatai kifejezését a rendőrség előtt, hogy a fiatal leány bünténynek esett áldozat. Az ismerősök vallomása szerint a fragikus sorsú leány reménytelen szerelmes volt és bánatában arra határozta el magát, hogy valamelyik éjjeli mulatóba belép alkalmazottnak. Mielőtt azonban szándékát keresztül vitte volna, elhatározta, hogy megvált a szomorú élettől. A vallomások alapján az aradi királyi ügyészség indítványozta a vizsgálóbírónak Dercsovics Olga bomlásának elrendelését, ami meg is történt. Ma délelőtt fogantatották a bomlást a vizsgálóbíró jelenlétében. A törvényszék orvosszakértői megállapították, hogy a fiatal leány ellen ismeretlen egyén erőszakos merényletet követett el és a leány halálát megkezdés okozta. Az orvosok megállapítása szerint öngyilkosság esete forog fenn, amit Dercsovics Olga a merénylet feletti bánatában követett el. Az aradi ügyészség rendelkezése az államrendőrség megindította a nyomozást a leány

Házasság 1924-ben.

(Hozzászólások.)

Fiztál egy asszony szól hozzá ehhez a kérdéshez. Asszonyi írás, asszonyi szemszögből nézett helyzetből. A házasságoknak igen sok tekintetben igazsága van, csak kár, hogy a házasság a maga sorsán át látja az eseményeket, ami bizonyos mértékben a tárgylagosság rovására megy. A rendkívül érdekes írás majdnem formális vádirat a mai társadalom elon és csak úgy röpöknek a kemény igazságok a harminc éves „pihenő” vágyó házasságok fejéhez. Ezek után igazán kíváncsian várjuk, milyen álláspontot helyezkednek a házasságra készülő. Adadjuk a szót a levélíró asszonynak, aki többek között ezeket mondja:

A cikkíró írja, hogy 30 éves múlt, háta mögött egy átvonorgott, kimerült — és átmulatott élet, vágyik a nyugalom után és házasságra szeretne. Egy 30 éves férfi, ki átmulatott élet után a házasság révén szeretne élvezni, 5000 lejt hávfizetéssel nőszülni ölné. Vajon van-e fogalma arról, hogy mi a házasság?

Elsősorban is, amikor arról van szó, hogy a nyugalom után vágyva pihenni szeretne — akkor már nem lesz kifogástalan férfi. Az az ember, aki csak nyugalomra vár a házasságtól, az inkább mondjon le a házasságról. Nincs borzasztóbb az ilyen pihenő és nyugalom után vágyó férjknél, a kik aztán marhaságot, fáradiak lesznek, egy mulatságra, színházba vagy sétára bizony immel-ámmal mennek feleségükkel, de miért? Mert egy átmulatott élet van mögöttük és a mindent jó! és szépet kikínázott és kiélvezett férfi már minden iránt érzéketlen és már csak arra törekszik, hogy délután hivatal után lepihenhessen és hagyják nyugodtan aludni őt — vacsoráig.

Ilyen fáradt férfi lesz a „Nőszülnő vágyó hivatalnok” is. — Ne azt merdja, hogy fáradt és egyetlen vágya megpihenni, hanem írja azt, hogy szeret valakit elakarja venni feleségül és boldogítani akar egy szegény leányt — de azzal, hogy pihenésre vágyik nem fogja elérni célját, hogy házassága boldog legyen.

Az igényeket is lehet alább hagyni. Nem fontos, hogy 3 szobás lakás legyen. 5000 lejből bizony a házter, viz, villany — és egy kis eselédre is alig telik — de ha kezdetben egy szoba-konyha lakást kap amit bebutorozhat, elégedjen meg azzal. Később mikor látja, hogy előbbre halad és telik, akkor terjeszkedhet. Vannak még magas állású emberek, akik 2 szobás lakásban tengetnek — és még a kis feleségnek is a legfontosabb szempontban

szükségen buda. Kettesben, ha mindketten redukálják az igényeket, eléldéghetnek 500 lejből, mert vannak családok, hol 3000—3800 lejből is több gyermekkel együtt megélik. Persze a színházban nem kell a földszint 0 sorban, vagy a páholyban ülni, huzódjanak meg az 5—6—7 sorban — és ne vegyék azt tekintetbe, hogy az első helyeken ki ül — mert ma fordított az élet, mentől hátrább ül valaki, annál több.

Egy elmaradt hangverseny kulisszatitkai

(A három Kotányi nővér közül az egyik megbetegedett. — A stájeroló művésznők. — Szégyenkezik a budapesti hangversenyrendező vállalat.)

(Saját tudósítónktól.) Két hónap óta hirdeti az aradi Anya és Csecsemővédő szövetség Kotányi nővéreknek, a világhírű magyar zongoraművésznőknek három zongorahangversenyét. Ma estére éppen harmadszor hirdette másodszori elhalasztás után a hangversenyt a szövetség és az a hatalmas közönség, amely az estélyre előre megváltotta a jegyét érthető érdekfűdéssel várta az attrakciószámba menő koncertet. A közönség azonban legnagyobb meglepetésére estére a Kulturpalotában zárt ajtókra talált és egy teremőr adta tudtára az érdeklődőknek, hogy Kotányi nővérek ezúttal sem érkeztek meg és ezért a hangverseny elmarad. A szövetség különben figyelmes volt a közönséggel szemben mert már a délutáni órákban plakátokat hordoztatott körül, amelyeken hirdette, hogy a hangverseny el fog maradni.

Érdekes háttér van a hangverseny elmaradásának. A szövetség eredetileg 6 ezer lejt honoráriumban egyezett meg a művésznőkkel. Az első elhalasztás után nem emelték igényeiket a művésznők. A második elhalasztás után azonban távirat érkezett a szövetség elnökjének címére, amelyben kategorikusan kijelentették, hogy csak tízezer lejt jöhetnek és ezenkívül még ellátásuk költségeit is a szövetségnek kell fedezni. A szövetség eddigi tetemes kiadásaira és kényrszerhelyzetére való hivatkozással elfogadta ezeket a feltételeket is. Meg is táviratozta ezt. Erre újabb távirat következett, amelyben a koncertezés miniszteri engedélyének megküldését kérték, hogy a vizumot ennek alapján megszerzhessék. A miniszteri engedély számát a szövetség táviratilag tudatta. Újabb távirat jött, amelyben arról értesítették a szövetséget, hogy csak két nővér jön, mert a harmadik beteg. Akkor amikor már tízezer lejt, az ellátás költségeit volt hajlandó a szövetség fedezni és amikor már óriási költségei voltak a hangversenyre. A Kotányi koncertjének rendezésében közreműködő budapesti hangversenyrendező ügynökség két ex-

Ha pedig cikkíró nem volna hajlandó ilyen feltételekre, akkor tanácsolom, vegyen egy kényelmes butorozott szobát egy öreg házvezetőnővel, aki ápolja és egy úttal gondoskodik nyugalmáról. Nem tanácsolom, hogy egy virgonc asszonykát vegyen, aki szórakozni is szeret — mert akkor igazán nem fog nyugalmat és pihenőt találni annak karjaiban. Ezt tanácsolom.

Egy asszony.

melyekben a legnagyobb szégyenkezés hangján írt a művésznők eljárásáról és kérte a szövetség elnökét, sőt felajánlotta provizórikus reklamározás árának részben való megtérítésére. A szövetség a szerzett tapasztalatok alapján a jövőben jobban meg fogja választani azokat a magyar művészeket, akiket jótékony célú hangversenyekre fel fog kérni. Különben a szövetség úgy határozott, hogy a művészi tekintetben sokkal értékesebb január huszonegyedikéi Waldbauer—Kerpely hangverseny estélyére fogja a Kotányi hangverseny jegyeit becserezni.

Irodalom, művészet

Gül-Baba.

(Operettepriz Aradon.)

Régmult meleg színházi emléke elevenedett tegnap az aradi Városi Színházban. Mintha Martos és Huszka gyönyörű daljátéka a husz év előtti diadalmas Gül Baba visszalopta volna egy estére a drága mulat. A mai foxtrottos és jávás operett mellett kissé idegenszerűnek tűnt fel ez a régi hangulatos darab, de a színházat zsúfolásig megtöltő közönség mégis melegséggel fogadta Gül Baba megható romantikáját. Győző Alfréd Gül Babája beillett klasszikus alakításnak. Ez az invenciózus, izig-vérig színészember a szívével játszott, a közönség szinte tüntetőleg ünnepelte. Gábor drákok, a régi híres primadonnák parádés szerepét Balogh Böskétől láttuk. Kedvesen, decensen játszott, szemérem sem tudott teljesen beilleszteni még sem tudott teljesen beliliszkegni ennek a finom daljátéknak a milliójébe. Nagyon is kiértékelte belőle a modern operetek táncos szubrettje. A második felvonásban kirívó anakronizmussal öltözködött, mert nem valószínű, hogy 1600 közepén már viseltek prémel szegélyezett estélyi belépőket. Lelát Bartók Etas játszotta: melegséggel énekelte a szép ének számokat, tetszett is a közönségnek. Ekecs Mujkó cigánya átgon-dolt komoly, alakítás volt és az

ügyes színész ki is aknáztta ezt a pompás szerepet, kedves humorával állandó derűtségben tartotta a színházat. Mészáros, mint Kucsuk Adá basza igazesen illeszkedett bele az operett együttesbe és elég tefletséges énekesnek bizonyult. A humorról még Tibor Lóri Ács, Bizza Laci és Gömörty Emma gondoskodtak. Az előadás jól ment, ami Győző rendező érdeme. Kovács karmester biztos kézzel ügörgött és a finom muzsika minden szépsége érvényre jutott.

(k. s.)

* A temesvári színház műsora. Péntek: Tolvaj. Szombat délután 5 órakor: Ördög. Szombat este 8 órakor: Hattyulovag. Vasárnap délután 3 órakor: Sulamith. Vasárnap délután 6 órakor: Hattyulovag. Vasárnap este 9 órakor: Miért jársz meztelemül? és nagy kabaréest. Hétfő délután 3 és 6 órakor: Hattyulovag, este 9 órakor: Csodaszarvas. (Premier.) Kedd: Csodaszarvas. Szerda: Mintha álom volna! (Operett-premier.)

— Újságírók jelméz-estélye február 2-án.

* Aradi színész újabb nagy sikere Budapesten. Budapestről jelentik: Móricz Zsigmond Buzakalászában van egy naiva szerep, egy Marika nevű kis parasztlány, amelyre nem találtak szereplőt. Valósággal sorozás indult meg a szerepre: színésznők, színisnövendékek és színipályára hajlamos urileányok jelentkeztek, de a szerző csak nem tudta felfedezni köztük az alkalmas Marikát. Tegnap délig 12 naiva bukott meg a próbán délután elküldték a tizenharmadikat, mert az szerencsétlen szám. Végül az esti órákban megtalálták az igazit, a tizenegyediket. — Tökés Anna személyében. A fiatal színésznőt, aki a csodaszarvasban tűnt fel, egy a szerző, mint a rendező alkalmasnak találta a szerepre.

* Sevcik kvartett hangversenye Aradon. Január 17-én, csütörtökön este tartja Aradon egyetlen hangversenyét a világhírű Sevcik család vonós négyes. Hatalmas plakátok hirdetik Arad uccáin a szenzációs eseményt és erről beszél a város zenecéto közönsége. Amerre megfordultak, a közönség és a kritika mindenütt lelkesen ünnepelte a kiváló muzsikuskat. Pierre Lalo párisi felléptük után így ír a „Temps”-ban: „A Sevcik kvartett teljesítményei egyedülállóak és tulajdonságaik különösen temperamentumuk, átérésük és meleg színeik utólréhetetlenek. Jegyek Scherhag kézimunkaüzletében.

* Aradi színházi hírek. A Lubinszky-együttes. Szombaton érdekes színházi estje lesz Aradnak: a Lubinszky-együttes fellépte. A 12 éves Lubinszky Tibi hűgával valóóságos csodaművész. Kitünően jellemezte oradea-marej (nagyváradi) vendégfelléptük alkalmával ezeket a gyerekeket egy helyi újság. Három gyönyörű szöke fejű, finom arcu csodagyermek — mondja az idézett lap — akik könyekig tudnak nevetni és könyekig tudnak meghalni. A maga helyén mindegyik tökéletes, igazi színész s együtt a világ legbájosabb ensemblijét alkotják. A színpad hivatássá emelkedik számukra és a három angyalarc, komoly öntudattal

sugárzik a nézőterre, ahonnan a leg-
 őszintébb tapsvihar zug feléjük min-
 den szán után. A Lubinszky-gyere-
 kek esti előadásban, mérsékelttel fel-
 emelt helyre: mellett csupán szom-
 baton lépnek fel, azonkívül vasár-
 nap és hétfőn délután és kedden az
 iskolák ifjúsága részére tartanak elő-
 adást. A Lubinszky-gyerekekkel szü-
 nek és Tóth Oszkár igazgató is fel-
 lépnek. — Gül-Baba. A hírhedt Mar-
 tos-Huszka-operett, a Gül Baba
 még pénteken és vasárnap is a szin-
 ház műsorán marad. A hangulatos
 meseszövevény és szép zenéjű darab
 nagyszerű új szereposztásával a leg-
 teljesebb érdeklődést tudta kiváltani.
 Balogh Böske, Bartók Etus, Győző,
 Selmezy és Ekecs változatlanul osz-
 tatlan siker mellett viszik az egyes
 szerepeket diadalra. — Két napon
 hat előadás. Az aradi színház va-
 sárnap és hétfőn 3—3 előadást tart.
 Délután 3 órai kezdettel mindkét na-
 pon a Lubinszky-együttes játszik.
 Vasárnap este 6 órakor a Drótostót,
 9 órakor a Gül-Baba megyen. Hétfőn
 este 6 órakor az Aranykakas, 9 óra-
 kor Szibill van műsoron. — Az ar-
 di színház még januárban színe
 hozza Molnár Ferenc Vörös malom-
 ját szenzáció színpadi beállításban.

Hogy áll a lej?

1924. január 10-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.87 svájci frankot,

10 francia frankot,

13.500 külföldi magyar koronát,

18.500 tényleges magyar koronát,

20.000 belföldi magyar koronát,

35.800 osztrák koronát.

Zürichben 2.9250 frankot

Párisban 10.20 frankot

A magyar kölcsön.

(Felfüggesztik a zálogjogot. — A tanácskozási programja.)

Budapestről táviratozzák: A
 magyar kölcsön ügyében a Pesti
 Naplónak a következőket jelentik
 Londonból: Január 16-án a Népszö-
 vetség magyar bizottsága London-
 ban ülészik, ahol aláírják a jegy-
 zökönyvet és kijelölik a Buda-
 pestre küldendő ellenőrt. Január
 második felében a jóvátételi bizott-
 ság meghozza határozatát a Ma-
 gyarországot terhelő zálogjog fel-
 függesztéséről. Februárban Buda-
 pestre érkezik a Népszövetség de-
 legációja, megtörténik a belföldi
 kölcsön fölvétele, a jegybank föl-
 állítása és a szanálási program vég-
 leges megállapítása. Ezeknek a
 munkálatoknak a befejezése után
 legkorábban március elején meg-
 kezdődnek a külföldi kölcsön fölve-
 teléről a tárgyalások. Az idézett
 lap londoni értesüléséhez hozzáfű-
 zi, hogy föltűnik, hogy a Népszöve-
 tég londoni tanácskozása után ül-
 őssze a jóvátételi bizottság, holott
 az eddigi program szerint előbb a
 jóvátételi bizottságnak kell meg-
 hozni elvi határozatát és arra épül
 fel a Népszövetség gyakorlati érté-
 ki határozata.

LEGUJABB.

Kopinics Máriaradnán rejtőzött.

Budapestről táviratozzák: Kopinics kedvesének, Tóth Ilonának ki-
 hallgatása nyomán tegnap több bu-
 dapesti detektív Bucurestille utar-
 zott Kopinics felkutatására. Kopi-
 nics Bucurestiben állandóan változ-
 tatta nevét és lakását. Amikor ész-
 revette, hogy a román detektívek
 figyelik, Máriaradnára utazott, a
 hová elkísérte kedvese Tóth Ilona
 is. Itt értesült arról, hogy egyik nő
 vére Budapestet nyomorog és a

másik nővére is szegénységben él
 Szentesen. Kopinics szentesi nővé-
 ré, aki az Ébredő Magyarok Egye-
 sülete ottani elnökének felesége, le-
 tartóztatták és letartóztatták Kiss
 Jenő Gábert, az alföldi brigád
 egyik szervezőjét is, aki bevallotta
 hogy Kopinicsot menekülése köz-
 ben a lakásán rejtette. Tóth Ilon-
 nát sikkasztás bűntettében való
 bűnrészesség címén a budapesti
 rendőrség letartóztatta.

Ujabb fordulat a budapesti bombamerénylők ügyében.

Budapestről táviratozzák: Az
 Erzsébetvárosi-kör elleni bomba-
 merénylet ügyében újabb fordulat
 történt. A merénylet után a kör
 helyisége előtt tüntető fiatalembe-
 rek kihallgatásukkor elmondották,
 hogy Adorján Géza adta meg ne-

lk az utasítást, hogy meghatáro-
 zott időben vonuljanak az Erzsé-
 betvárosi kör felé tüntetni.

Budapestről táviratozzák: Gróf
 Nyáry Gusztáv beadványt intézett
 Sztrache főügyészhez, hogy a So-
 mogyi gyilkosság ügyében perfel-
 vétel legyen.

Sziriusz jósol.

(Korai tavasz lesz. — Érdekes poli-
 tikai jóvendölések.)

A hirtelen beállt kemény tél
 és nagy havazás után azt lehetne
 gondolni, hogy most hosszú és
 szigorú télünk lesz, minthogy
 későn állott be.

A folytonosan és óriási pey-
 lőkben szemező decemberi havat
 nem győzik eltakarítani. Amilyen
 barátságos az idő a jöfűtött la-
 kások ablakából, olyan szomorú
 onnan nézni, ahol nem lobog tűz a
 kandallóban, ahol nem telik a csa-
 ládfő nyomoruságos fizetéséből,
 béréből, nyugdíjából arra, hogy
 téli tüzelőt szerezzen be.

És hány ilyen szerencsétlen
 család él? Sziriusz mester talán
 éppen a minctelenekre való tekint-
 tettel igen kedvező szímben jósol-
 ja a jövőt szokásos újszentesi
 prognózisában. Sziriusz mester
 jóslását minden kommentár nél-
 kül itt adjuk:

— A tavasz feltűnően korán
 kezdődik meg az új 1924-ik esz-
 tendőjében. A fagy időknek előtte
 kirügveznék és így egyes gyil-
 möcsfajtákban veszedelmesen
 rossz lesz a termés. Ezzel szem-
 ben a búzatermés, ha valami előre
 nem látható katasztrófa nem jön
 közbe — olyan jó lesz, amilyen 47
 éve (?) nem volt. A nyár nem lesz
 túlmeleg. Júniusban igen nagy
 szárazság lesz. A szárazság, a
 mely a nyár végéig mindig kísért
 a kukoricatermést a legtöbb vidé-
 ken tönkreteszti. Az ősz szeptem-
 ber végén köszönt be. Az ország-
 ban október másodikán fog elő-
 ször havazni. Október hetedikéig
 azonban csodálatos verőfény vir-
 rad mindnyájunkra.

A legérdekesebb Sziriusz poli-
 tikai jóslásai. 1924. esztendőre a
 következő politikai eseményeket

mutatja Sziriusz mester horo-
 kopja:

— Vilmos császár újból elfog-
 lalja trónját. A német trónörökös
 bomba merényletnek esik áldozat-
 tul. Ausztriában a klerikálisok ke-
 rülnek uralomra. A spanyol kirá-
 lyi házat detronizálják és leverik
 a fascista uralmat, ugyszintén
 Olaszországban is véget ér Musso-
 lini uralma. A magyar politikai
 életet igen sötét színnel festi Szir-
 riusz, mert semmi, de semmi olyan
 változást nem jósol, ami az agyon-
 sanyargatott Magyarországnak
 némileg békésebb, jobb jövőt biz-
 tosítana.

Sziriusz mester jóslásait egy-
 előre tegyük félre. Vajjon mit íga-
 zol belőle a szeszélyes sorsjáték,
 amelynek a misztikusán titkos mű
 helyébe ugye lehet megadatott egye-
 seknek bepillantaniok.

Kemal basa itélkezik.

(Megkezdődtek a politikai üldözések.)

Konstantinápolyból jelentik: A
 Konstantinápolyba kiküldött bírósá-
 g a volt képviselőházban ülése-
 zik. A Tamir és az Ikdam, továbbá
 a Teohid Elkar főszerkesztőim ki-
 viül letartóztatták még dr. Souffi
 Fikrit, a török ügyvédi kamara el-
 nökét és Ekrem bejt, a kalifa volt
 szárnysegédjét, valamint egy is-
 mert munkásvezért, Lale Mehmed
 Reist. A volt angorai kormányzót,
 Abdul Kadirt és Sükrü bejt, akik
 az első nemzetgyűlés tagjai vol-
 tak, eddig nem tudták letartóztat-
 ni, mert valószínűleg külföldre me-
 nekültek. A három újságíró pere,
 akiket a köztársaság elleni izga-
 tással vádolnak, valószínűleg ősz-
 szeköttesben van az új letartóz-
 tatásokkal is. A tárgyalások nyil-
 vánosak lesznek. Zavargások nem
 voltak és hamisnak bizonyult az a
 hír is, amely Musztafa Kemal meg-
 érkezéséről és egy antikemalista

mozgalomról szólt. Konstantiná-
 poly lakossága nagy nyugtalanság-
 gal fogadja a történeteket és nem
 lehetetlen, hogy azok, akiket poli-
 tikai üldözésbe fogtak, ellenállást
 fognak kifejteni. Állandóan kato-
 nai őrzés alatt tartják Konstantí-
 nápoly uccáin, eddig még nem ke-
 rült sor összetűzésekre. A kör-
 mány erőteljes rendszabályokat lép-
 tetett életbe.

HIREK.

Egy bolond százat csinál

Bocsánatot kell kérnünk a cím-
 ert, mert mi nem tartjuk bolondnak
 a száz bolondot csináló egy bolond
 Csutina Sándort. Csutina neve ma
 már fogalom, cipőkrémgyárosok
 versengnek kegyeiért, hogy enged-
 je meg nevét gyártmányaikra ten-
 ni, csakorka gyárosok már készít-
 nek forgalomba hozni a Csutina-
 jégpasztillákat északsarki expedi-
 ciók akarják szerződtetni a neves
 susztért és apostolt akinek huszfo-
 kos hideg igazán semmi. Csutina
 apostol tanal hamar követőre tal-
 tak. Egymásután jelentkeznek a
 hideg vízben fürdőzők és ma már
 Szücs Ferenc műszerész, hason-
 lóan mesteréhez minden nap meg-
 fürdik a Maros jeges vizében, Ko-
 csis Zoltán szabaduszó és fürdőző
 is esküszik a hidegre és legujabb
 tenoméni Kovács Béla lakatos, aki
 üdítő Maros fürdő után beletemelt
 magát a kellemes hóba és legna-
 gyobb élvezete az, ha legalább
 négy-öt órát fekhudhet ugy fürdés
 után meztelenül a hóban.

Ezek csak az eddig ismert tanít-
 ványai a mesternek, de nincs bi-
 zárva, hogy mire a sorok megje-
 lennek, már újabb követők és hi-
 vők jönnek elő a felhomályból.
 Ugylátszik nagyon kellemes lehet
 fürödni a jeges vízben, mert a für-
 dőzők mind egyöntetűen kijelen-
 tik, hogy sajnálják amiért ilyen ké-
 sön fedezték fel a legnagyobb földi
 boldogságot.

Most már csak az hiányzik,
 hogy valamilyen tiltársaság felvé-
 teleket készítsen az aradi téli sza-
 baduszókról. A legjobb lenne izgal-
 mas mozarabot írni, amelyben a
 négy fürdőző fogcskát játszik a
 víz alatt. Amit a város esztendő
 hosszú során át nem tudott elérni,
 azt most a szabaduszók elérték.
 Arad híres-nevezetes város lett,
 mert eddig még egyetlen erdélyi
 város sem tudott négy téli fürdö-
 zőt felmutatni. Ajánlatos lenne, ha
 a Neptun téli szezonjegyeket is ki-
 adna, mert ezeken januárban és
 februárban ugyanolyan vig fürdö-
 ző élet lesz Aradon mint júliusban
 vagy augusztusban.

Eddig négyen vannak aposto-
 lok, de a hervadhatatlan érdem
 egyedül és kizárólag Csutinán, aki
 megmutatta a világnak, hogy a jég
 hátán is meg lehet élni, sőt még a
 jég alatt is. (k. s.)

— **Változás az aradi alispáni hivatalban.** Az aradmegyei prefektúra tegnap távirati rendelkezést kapott, amely szerint dr. German Joe alispánt a belügyminiszter Sighetul-Marmatiere (Máramarosszigetre) helyezte át. Az áthelyezésről szóló rendelkezés az aradi prefektúrán nagy meglepetést keltett. Az áthelyezés a rendelet szerint a szolgálat érdekében történt. A távirati rendelet egyben közölte, hogy dr. German helyébe aradi alispánként dr. Lazar satmari (szatmári) alispánt nevezte ki a kormány. Dr. German Joe alispán még a tegnapi napon elutazott Bucuresztibe.

— **A görög királyi pár Nápolyban Rómából jelentke:** A görög királyi pár ideérkezett. A király bejárta a várost és kívülről megtekintette a Vatikánt és a Quirinált, ezalatt a királyné a vasúti kocsiban maradt. Rómából Nápolyba utazott a görög királyi pár és ott részt vesznek Konstantin volt görög király halálának emlékére rendezett gyászúrnepségen.

— **Bírói kinevezések.** Az igazságügyminiszter az Aradról elhelyezett Tigoianu Mihály törvényszéki bíró helyébe Emil C. Jonescu táblabírókat helyezte át Aradra a földi törvényszéktől. — Bogdanescu Titus pécsi járásbíró a petrosényi járásbíróshoz helyezték át vezető-járásbíróknak.

— **Griffa Ovidiu — új rendőrprefektus.** Chiuról (Kolozsvárról) jelentik: Griffa Ovidiu volt aradi rendőrprefektust, akit napokkal ezelőtt Bucuresztibe helyezték át, most a belügyminiszter, hír szerint, Cluj rendőrprefektusává nevezte ki. Az eddigi rendőrprefektust, dr. Popoviciu Valérent szolgálatára Bucuresztibe rendelték.

— **György angol herceg eljegyzései.** Londonból táviratozzák: György herceg legközelebb eljegyzései Curzon lord leányát, Irént. Ezzel kapcsolatban a király Curzont lemondásakor hercegi rangra emelt.

— **Zimmermann akart lenni főbiztos Magyarországon.** Párisból jelentik: Zimmermann, Ausztria népszövetségi főbiztosa, volt rotterdami főpolgármester meglátogatta Poincaré és javaslatot tett arra, hogy őt nevezzék ki Magyarországra népszövetségi főbiztosnak. Zimmermann terve meghusult, mert Olaszország és a kisantant ellakozott Zimmermann megbízására ellen.

— **Nem tárgyal a szovjet-kormány, míg Svájcól nem kap elégtételt.** Párisból táviratozzák: A szovjet-kormány nem vesz részt a Népszövetség tengerészeti megbízottságának értekezletén, távollétét azzal indokolja, hogy Worovszky lezsannei szovjetdelegátus meggyilkolásáért Svájcól nem kapta meg a kért elégtételt.

— **Eljegyzés.** Bleicher Iluska (Pancota) Csák Károly (Budapest) jegyesek.

— **Teljesen feltárták Tatankhamen sírját.** Londonból jelentik: Kairói jelentés szerint Tatankhamen sírjában sikerült feltárni váramennyi székényt. A sír belsejében roppant nagy, csodálatos finomsággal kidolgozott, érintetlen kőszarkofagra bukkantak.

— **Fagykefésőm** azonnal győzött Szoudy gyógyszerár. Arad

— **Egységes magyar liberális ellenzék.** Budapestről táviratozzák: Bárczy István vezetésével újabb akció indult meg az egységes liberális ellenzéki front megalakítására. Vezérnek Apponyit óhadják. Apponyi és Andrássy, akikkel tárgyaltak eddig még nem tettek ígéretet.

— **Hadirokkantak vasúti igazolványa.** Az aradi hadirokkantak, hadi özvegyek és hadiárvaik vasúti igazolványait lebélyegzés végett legkésőbb január huszadikáig az aradi városháza 45. számú szobájában kell benyújtani. A le nem bélyegzett igazolványokkal nem lehet utazni, illetőleg, akinek igazolványa minczen új bélyegzéssel ellátva, annak a teljes menetdíjat kell megfizetni.

— **Lisztpor-robbanás harmincöt halottal.** Newyorkból jelentik: Peoris városban egyik keményítőgyárban a lisztpor felrobbant. A robbanás folytán harmincöt munkás meghalt, negyvenkettő megsebesült és hat eltűnt.

— **Halálozás.** Maresch Gyuláné, Maresch Gyula ismert, tekintélyes aradi kereskedő felesége hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Meggyilkolták a pflzi szeparatisták vezérét.** Berlinből táviratozzák: Speyer Heinz földbirto kost, a pflzi szeparatisták vezérét tegnap egy vendéglőben ismeretlen ember meggyilkolta.

— **Kifizették a vasúti nyugdíjasok januári illetményét.** A pénzügyminiszterium értesítést küldött az aradi pénzügyigazgatóságnak, amely szerint az aradi nyugdíjas vasutasok illetményét kiutalta. A nyugdíjasok egyelőre csak januárra kapják meg nyugdíjukat. A hátralékos hét hónapra vonatkozólag még nem történt rendelkezés.

— **Sipos Zsigmond színművész súlyos balesete.** Könnyen vezetésre válik baleset történt tegnap Sipos Zsigmond ismert tomesvári színésszel. Sétája közben a Hunyadi-utca három számú ház tetéről egy téglát esett fejére, amely dacára kemény kalapjának, súlyos koponyasérülést okozott. Dr. Baross orvos vette kezelésbe.

— **Ittas ember tragédiája.** Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt tegnap Putrin községben. Kurucz János negyven éves gazdálkodó este ittas állapotban tért haza, ahol családjával összevesztett és kikergetett mindenkit a házból. Körülbelül egy óra múlva a szomszédok észrevették, hogy a ház ablakából lángok csapnak ki. Fellármázták a községet és az oltáshoz fogtak. Amikor behatoltak a házba, Kuruczot az ágyban találták eszméletlenül. Azonnal kivitték, az egyik szomszéd házára helyezték el, ahol azonban néhány óra múlva meghalt. Valószínűnek tartják, hogy ledöntötte az asztalon levő gyertyát és ettől fogtak tüzet a butorok.

— **Öngyilkosságok.** Buzi Juszina, egyik aradi éjeli mulatóhely alkalmazottja, öngyilkossági szándékból maroszódát ivott és ma éjszaka folyamán a közpórházban meghalt.

— **Mona Juon negyven éves berzovai gazda öngyilkosságot követett el.** Nagymenyiségű vittot ivott, amely összegezte szervezetét és néhány óra alatt sérüléseibe belehalt. Tetteinek oka ismeretlen.

LEGUJABB.

Seypel osztrák kancellár Bucuresztibe utazik.

Bucuresztiből jelentik: Hivatalos körök megerősítik azt a hírt, hogy Seypel osztrák kancellár a napokban Bucuresztibe érkezik. Az osztrák kan-

cállár utazásának célja az, hogy a két ország között szorosabb összeköttetést létesítsen.

Jugoszlávia tárgyal a szovjet elismeréséről.

Bucuresztiből jelentik: Londoni jelentések szerint a Daily Telegraf arról értesült, hogy Jugoszlávia kiküldötti diplomáciai tárgyalásokat folytatnak Prágában és Belgrádban a szovjet kormány képviselőivel. A

lap közleménye szerint a tárgyalások az orosz kormány kezdeményezésére indultak meg és az a céljuk, hogy Jugoszlávia elismerje a szovjet-kormányt.

Plasztirasz görög miniszterelnök nem kap angol vizumot.

Athénből jelentik: Plasztirasz volt miniszterelnök a közeli napokban Londonba készült utazni, azért az angol követségen utlevelének látta-mozását kéri. Az angol követ hi-

valkozva a kormánytól kapott utasításra, megtagadta Plasztirasz utlevelének vizumozását. Az eset diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett.

Elfogott szentolvajok. Künstler

Andor nagykereskedő néhány nappal ezelőtt feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy a részére Aradra érkezett két vagyon szennymennyiségből tizenöt métermázsát elloptak. A rendőrség megállapította, hogy a lopást egy nagykereskedő inasa követte el, aki összejártzott Stephan Pál fuvarossal, aki a szenet az állomásról beszállította. Egy szekér szenet eladtak Molnár György ségai kerégyártónak s az érte kapott pénzt egy kocsmában elmulatták. A rendőrség a tetteseket letartóztatta, az orozda ellen megindította az eljárást.

— **Párisban gipszalakkal védekeznek a Szajna áradása ellen.** Párisból jelentik: Ugy látszik, hogy a Szajna eléri az 1910. évi vizállást. Az Oise és a Marne fenyegetően áradnak. Párisban a Szajna mentén végig a legnagyobb sietséggel gipszalakat emelnek. A víz benyomulóban van az észak-déli földalatti vasút vonalába, a forgalmat azonban még fenn lehet tartani. Páris környékén a helyzet válságos. Az áradás a legnagyobb kárt Alfortvilleben okozta, mert a Szajna itt kilépett medréből és a lakások legnagyobb részét elárasztotta. Ivryben tegnap a pékek már nem tudtak kenyeret szállítani, mert a víz mindent elöntött. Kétszáz embert ki kellett lakoltatni.

— **Ridikulók, férfi, pénzárcaik olcsón Fehér si Comp. illatszerekészítésében kapható Aradon.**

— **Tömeges leányrablás az erdélyi havasokban.** Példátlan eset tartja izgalomban a Nagyszobentől 8 kilométernyire fekvő Gurareulut községet. A havasok közé ékelte kétszáz lelket számláló községben két automobil jelent meg, amelyen álarcos férfiak ültek. A két automobil a kis falusi templom előtt állott meg és a marcona külső férfiakkal kiszálltak. Az isten-ütszeletről távozó fahus nép közé vegyültek. Mielőtt még bárki tiltakozhatott volna, mindamyan öbibe kaptak egy-egy fiatal fahus leánykát, a csukott automobillal elszaladtak velük és tovább hajtottak. A történetről a gurareului csendőrség telefonon azonnal értesítette a nagyszobeni rendőrfőkapitányságot, melynek segítségével széleskörű hajszát indítottak az ismeretlen utakon távozó leányrablók után. A leányrablókát országszerző körözik.

— Február 2-án Újságíró-bál.

— **Ohyssa Luca táncművész nővendégeinek ritmikus torna- és táncestelye 12-én este fél 9 órakor a Kulturpalotában.** A csoportszámokon kívüli szólótáncolók: Deutsch Mauci, Bodnár Klári, Szömörkényi Magda és Kürü Klári. Jegyek: M. Klein Jun., Deutsch Testvérek és Bársony cégeknél.

— Gecsenyé jelentésbőle 26-án.

— **Köszönetnyilvánítás.** Csakó Lajos, az aradi szegényház gondnoka ma levelet intézett a Közlöny szerkesztőségéhez és abban mond köszönetet Nagy Zoltán gyoroki református lelkesnek, aki szép és meleg karácsonyestét rendezett a karácsony-ünnep alkalmából a szegényház gondozottjai számára. Ruha és cipőneműt kaptak ajándékba Nagy Zoltán jóvoltából a szegényház lakói, akik boldogan vették át a róluk szóló értékes és gyakorlati jelentőségű megemlékezést. A karácsonyünnepélyt megelőzőleg magas színvonalú értékes beszédet intézett Nagy Zoltán a szegényház lakóihoz. Köszönet mond a görög keleti szerb eszperének is, aki híveivel való megjelenésével emelte az ünnepség jelentőségét.

— **Ezüst érdemkeresztet kapott a francia követség elleni bombamerénylet meghusítója.** Budapestről jelentik: Müllerand francia köztársasági elnök ezüst érdemkeresztet adományozott Matuska Erzsébet asszonynak, a Reviczky-utcai Károlyipalota portásnőjének. A portásnő a francia követség ellen megkísérelt emlékeztető bombamerénylet alkalmával a kapu sarkában elhelyezett bombát vízzel öntötte le és így megakadályozta, hogy felrobbanjon. Az érdemrend kísérőlevele hangsúlyozza, hogy Matuska Erzsébet saját életét kockáztatásával meghusította a bomba felrobbanását.

— **Gecsenyé új kezű és haladó táncolont nyit, melyre a beiratkozások megkezdődtek.** Lakása Strada George Ionescu (Gróf Károlyi-u.) 7. és tánctermében naponta délután 6 óráig.

— **Kéménytűz az aradi izraelita templomépületben.** Az aradi neológ izraelita templomban tegnap a késő esti órákban kéménytűz támadt. A kivomult tűzoltóság a tüzet hamarosan eloltotta.

— **Réval Lexikon XVI-ik kötete előjegyezhető Kelethírlapirodában**

KÖZGAZDASÁG.

Atértékelik a magyar koronát.

(Nyolc nap alatt 0.0175-ig szállítják le a magyar korona zürichi árfolyamát.)

Budapestről jelentik: Pálffy Tibor pénzügyminiszter legutóbbi parlamenti beszédében tudvalevőleg bejelentette, hogy a külföldi kölcsönrel kapcsolatosan megvalósítandó szanálási program egyik előfeltétele lesz a magyar korona külföldi árfolyamának a tényleges, reális értékhez való idomítása.

Ez a bejelentés nyilvánvalóvá tette, hogy a korona zürichi árfolyama is hamarosan meg fog változni, mert hisz köztudomású volt, hogy a nyár óta jegyzett 0.003 centimeos korona tulajdonképp csak fikció, amelyet csak igen jelentékeny anyagi áldozatok árán tudott a Kormány érvényben tartani. A mindennapi élet rég tudta magát ezen a fiktiiv jegyzésen, sőt a Devizaközpont sem volt képes befelé ezt a jegyzést érvényre juttatni és kénytelen volt az ugynevezett bécsi koronajegyzés alapján eszközölni a különböző deviza átvételeket és kiutalásokat.

Tegnap aztán a pénzügyi Kormány megváltoztatta eddigi magatartását és megkezdte a korona zürichi árfolyamának már előre bejelentett értékelését, ami arra vall, hogy a magyar Kormány a koronát apránként fogja levinni arra a nivóra, amely a tényleges niaci jegyzésnek megfelel.

Jóllehet sok nyomós érv szólhatna mellett, hogy egyszerre szálljanak le erre az árnivóra, ne-

gyogy a fokozatos és lépcsőzetes változtatás irigyet szolgáltatson egyeseknek arra, hogy ezt az árfolyamváltozást átmeneti spekulatív céljaira kihasználhassák.

A Devizaközpont a korona zürichi árfolyamának megváltozásával arányosan megváltoztatta a külföldi devizák itteni árfolyamait is és azokat kivétel nélkül fel emelte, egyúttal pedig megszüntette az ötvenszázalékos felárát amit a hivatalos jegyzések felett számíthatnak eladásaiknál a bankok és ehelyett a 0.0175 centimeos átszámítási árfolyamot jelölte ki a jövőben történő kiutalások átszámítási alapjánál.

Ebből egész világosan következik, hogy a Devizaközpont és a pénzügyi Kormányzat a korona zürichi árfolyamát is erre a pivóra fogja leengedni és ha a tegnapi és a mai arányt tartják be, úgy körülbelül egy héten belül éri el a korona zürichi árfolyama a bécsi, illetve a Devizaközpont tegnap kijelölt árfolyamát.

A Devizaközpont a külföldi devizák és valuták itteni árfolyamának megállapításában lépést fog tartani az új zürichi kurzussal, úgyhogy az ugynevezett zugár-folyamok és a hivatalos valutaárfolyamok között már csak igen rövid ideig lesz meg az a különbség, amely eddig a valutazugspekulációnak éltető eleme volt.

zása céljából a budapesti pénzintézetek elhatározták, hogy újból szabályozhatják a kosztipénzületet. Ma délben ülésre hívták egybe a Konföderációt, amelyen a többi között kimondják, hogy az összes fő városi pénzintézetek egymilliószételeket is elfogadhatnak kosztipénzkihelyezésre.

Különösen a kisebb budapesti bankok igyekeznek ezt a javaslatot keresztülvinni, mert a kosztipénzekért éles verseny indult meg a piacon. Viszont a nagybankok azzal érvelnek ellene, hogy a mai egymillió 160 aranykoronának felkel meg, már pedig békében nem leheteti 160 koronát kosztba kihelyezni.

Jugoszláviában nem kell koncesszió új iparvállalatok alapítására. Belgrádból jelentik: A parlament pénzügyi bizottsága törölte a pénzügyi javaslatnak azt a szakaszt, amely az új iparvállalatok alapítását koncesszió megszerzésétől teszi függővé. Ez a rendelkezés jelentékevnyen megkönnyíti az új iparvállalatok alapítását.

Uj részvénytársaság. A Szanálási bizottsághoz tartozó Serdaktor textilvállalatot svájci tőke bevonásával részvénytársasággá alakítják át. Az új részvénytársaság alakulása tíz millió lei lesz.

Az új adóvallomások. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy január hónapban lehet csak az új adóévre adóvallomásokat benyújtani. Új adóvallomást tenni pedig majdnem mindenkinek kell, mert a jövedelmek és az adózási viszonyok az elmúlt esztendő vallomása óta a legtöbb esetben változtak. Nem ajánlatos a vallomások benyújtását az utolsó napokra halasztani, mert akkor előreláthatólag nagy torlódás lesz és a vallomások benyújtására törvényben kiszabott határidőt meghosszabbítani nem fogják.

Valutapiac.

A korona zürichi esése.

Budapestről táviratozzák: A Magyar Hírlap értesülése szerint a korona gyors zürichi visszaesését, a tényleges értéklhez való közeledését nem kell tragikusan venni, mert semmi különösebb jelentősége nincsen. Annak, hogy olyan gyors tempóban, váratlanul bekövetkezett az esés, az a magyarázata, hogy nem érdemes további áldozatokat hozni a korona lassu eséséért, amikor a végső cél 0.0180-as árfolyam. Nyilvánvaló, hogy a nemzetközi spekuláció megakarta a jamaizást a lassu árfolyamleengedést és hogy ez memél kévesebb lehetőséget nyújtson a játékra, változtatni kellett a terven.

Aradi valutaárak. (Január 10.) Francia frank 10, sánci frank 35, dollár 199, dinár 2.30, szokol 5.85, lira 8.80, angol font 8.75, magyar korona 0.0045, osztrák korona 0.0029. — Kifizetések: Budapest külföldi 145, belföldi 200, Bécs 358, Prága 5.81, Zürich 34.75, Milano 8.76, London 8.70, Páris 9.79, Newyork 200, Belgrád 2.24.

Temesvári valutaárak. (Január 10.) Newyork 199, dollár 200, London 360, angol font 365, Páris 985, francia frank 10.35, Prága 575, szokol 550, Milano 862, lira 850, Zürich 3460, svájci frank 3475, Belgrád külföldi 228, belföldi 219, dinár 216, Budapest külföldi 145, belföldi 200, magyar korona 185, Bécs 360, osztrák korona 345.

Zürichi nyitás. (Január 10.) Amsterdam 2116.87.50, Newyork 575.25, London 2471, Páris 28.36, Prága 16.73.75, Budapest 2.10, Belgrád 6.42.50, Bucuresti 2.92.50, Bécs 0.008095.

Zürichi zárlat. (Január 10.) Amsterdam 2168750, Newyork 57525, London 2472, Páris 2825, Milano 248—750, Prága 167350, Budapest 2.10, Belgrád 64250, Bucuresti 2.92.50, Bécs 8095.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Január 10.) Kifizetések: Páris 9.85, London 859, Newyork 200, Milano 8.65, Zürich 35, Bécs 0.0028, Prága 5.85, Budapest 0.01. — Valuták Napoleon 755, léva 1.30, angol font 860, francia frank 10.50, lira 8.90, dinár 2.20, dollár 199, drachma 3.90, lengyel marka 0.0040, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0060, szokol 5.60.

Budapesti devizaközpont árfolyamai. (Január 10.) Belgrád 306—320, Bucuresti 142—155, London 117700—122100, angol font 118000—122400, Milano 1185—1240, lira 1195—1250, Newyork 27400—28500, dollár 27500—28600, Páris 1345—1411, francia frank 1360—1426, Prága 798—842, Bécs 3860—4080, Napoleon 95200.

Mulatságok

Az aradi polgári jöfékony egyesület által tartott Nők Otthona javára f. hó 13-án, vasárnap délután rendezendő műsoros teának programját a legnagyobb érdeklődés előzi meg. Műsor a következő: 1. Stern Magda zongorajátéka, 2. Strasser Ada magánjelenete, 3. Adler Eszti: Pierette tánc, Gellért Pál karmester zongorakísérettel, 4. Balogh István: Műdalok, önmagán gitáron, Ferenczi István zongorán kíséri. A rövid, de élvezetes műsor után a színházzá átalakított Fehér Kereszt ismét táncteremmé alakul át, hol azonnal megkezdődik a reggelig tartó tánc. Frappáns élvezetben lesz része a publikumnak 11 órakor, amidőn meglepetésszerűen a kiváló táncmester, Sebestény Jenő nejevet, Vannay Böske urhölgygel a parketten a modern szalontáncokat vonultatja fel a közönség előtt úgy, ahogyan azokat uri szalónokban táncolják. A nagy érdeklődést megelőző tea-délután d. n. 5 órakor kezdődik Belépti-díj adóval együtt 20 lej.

Ujságírók álarok-bálya február 2-án.

Atléta-bál január 12-én Aradon a Központi szálló összes termeiben.

Uj szer a vérhaj ellen.

Páris. Fourness Ernő dr., a Pasteur-intézet tanára és az orvosi akadémia tagja, nyilvánosan bejelentette, hogy feltalálta a vérhaj gyógy-szerét, amely egyben óvszerül is szolgál. Az új szer Sztovarszolnak keresztelte el. Alapanyaga oxymano-fenyl-arszenikum. Aki naponta rendszeresen szedi, mentes marad a bajtól, aki pedig már vérhajban szenved, azt biztosan meggyógyítja.

Aradi mozihírek.

Pénteken, szombaton és vasárnap kerül színre az Apolló mozgószínházban annak a nagy s grandiózus filmnek a második része, melyet „Sóhajok hidja vagy Velence rejtelmei és borzalmai” címen mutat be az Apolló. A második rész is csupa csodálat, művészet s izgalmas a Candiano doze családjának borzalmas szenvedései. A film második része pénteken, szombaton és vasárnap kerül színre.

Erna Morena alakítja ennek a szenzációs filmnek a főszerepét, amelyet pénteken Minden poklon keresztül címen mutat be az Uránia. A nagy dráma központjában Roloff áll, aki hatalmas vagyona révén nagy terület felett uralkodik. Gyártelepein azonban borzalmas katasztrófa éri, robbanás következtében leég s tönkre megy. Az izgalmas cselekményt egy forró szerelem is szövi át, mely fokozza a film csodálatos szépségét. A Minden poklon keresztül, mely különben amerikai film, szombaton és vasárnap is műsoron marad.

A szerkesztésért felelősen:

KÖCSY JENŐ

kiel.

Csatornák: Dr. ROMÉLY MÁTYÁS

Fényképezészek figyelemébe!

Agfa Special lemez 12x16%, ... Lei 120.—
 Hauff Ultra-Rapid lemez 12x16%, ... Lei 125.—

„RECTA“ fotoüzlet, Timișoara.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlésekért nem vállalunk felelősséget.

Joan Limbeck st. Fabrice Arad, Fabrica de costurari de metal si intreprindere de imortantari, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Maresch Gyula és gyermekei: Jusztin, Gyula, Tilda és Lőrje Dr. Heidl Béla és neje szül. Elch Bözöl, unokája Bélnska a saját, ugyiszintén Bözürményi Gőz-és szül. Sznya Mathé, mint testvér és családja, valamint a nagyszámú rokonság nevében is mély fájdalommal, de a Mindenható szentesség akaratában való megnyugvással, bánattal, összetört szívvel tudatják, hogy a forrón szeretett hitves, önfeláldozó édesanya, drága nagyanya, a felejtethetetlen nagyapó, sógoró és rokon

Maresch Gyuláné szül. Szoyka Jusztina,

folyó évi január 9-án, délután 2 órakor, drága életének 60-ik és zavartalan házassága 41-ik évében, hosszukinos szenvedés és a halotti szentesség áhítatos felvételét után, vázszadta nemes lelkét Teremtőjének.
 Fejthetetlen drága halottunk földi maradványait, folyó évi január hó 11-én, délután 4 órakor fogjuk a Strada Dr. Bajan (Sárosi-utca) 1. számú gyászházba a feltámasztás és boldog viszonyítás reményében, a szent hat anyaszentegyháza szertartásai szerint történt előzetes beszentelés után, a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben, örökös nyugovóra helyezésére elhelyezni.
 Az engedélyt gyászszolgálatra az elhunyt lelküdvösségéért folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor fogjuk a főt. Minorita egyház templomában az Eggek urának bemutatni.
 Pihenés csendesen, csak a szülőket mindenükre megőrizték Arad, 1924. január 9-én.

Olcsón eladó

15000 Strada Margarets (Károlyi-utca) 1. számú ház gyönyörű kerttel. Bővebbet: WALLINGER - Irodában Str. Unirea 13. (Földes-parknál szemben.)

Benzin, nyersolaj, és szivógáz

MOTOROKAT

Malomhengor szerelvényt vállal

Aradi Vasipar z. t.

Vasöntöde és Gépgyár ARAD. 308

GARA

UPI cipészete Str. Corvia (Nagydi és Szt. Pál) u. sarok.

Háztelek építészre eladó. Strada Corabiei (Hajó-utca) No. 44.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

STUJZE der hausiran zu allein stehen-de Lame wird gesucht. Arad, Strada Iosif Vulcan No. 6. Domán. 236

MINDENES LEÁNY kis családhoz, magas fizetéssel azonnal felvétetik. Cim Arad, Bulev. Dragalina 16. (Apponyikörút) 8. II. em. ajtó 11. 10.003

FIX FIZETÉSSEL és százalékkal lapok-nak hához való hordására két embert keresünk. Volt portás, vagy levélhordó előnyben részesül. Cim Kelet hírlapiroda Arad. 10.008

GYFRMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres. Cim Wallinger hirdetőjében Aradon. 15.002

GÉPIRÁSBAN jártas irodakísasszonyt azonnali felvételre keresünk. Cim Kelet hírlapiroda Arad. 10.004

ÁLLAST keresek fűszer üzregi szakmá-ban. Román-német nyelvet beszélem. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 306

JÓ HÁZBÓL való fűtőberendezés felvételre keresünk. Weiss Dávid fűszerüzlet Arad, Strada Mărăsești (Kossuth-utca.) 316

PERFEKT szakácsné felvétetik Berger Mór Arad, Str. Doamna Bălașa (Purdy Lajos-utca) 102-104. 10.004

KÖNYVELEST, magyar-német levelezést órákra vállalkozok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 311

PERFEKT szakácsnőt és mindenest keresek azonnali belépésre. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.002

PERFEKT bejáró főzőnőt és mindenest keresek azonnali belépésre. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.002

JOBB mindenest felvétetik. Erbeszkern Béla Arad, Str. Alexandru Gavru (Cser-novics Péter-utca) sarok üzlet. 317

PERFEKT német gépiró levelezőt, ki mérlegképes könyvelő is keresek. Bloch papirtüzet. 318

MEGBIZHATÓ boltiszolga felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 319

KEZDŐ VARRÓNÓ házakhoz ajánlközik. Angol-francia munkára. Cim Arad, Str. Vasile Strotescu (Teleky-utca) 12. 321

KIFUTÓ FIU, 16 fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Vétel és eladás.

REUMA szesz, kintőben bevált szer köszvény, csusz, idegszaba, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

„PLANTOL“

növényzser a fölsorolt cégeknel kaphatók:

Wilhelm Darvas, Montänder & Kohn, Ludovic Sulik, I. Cozma, Jutta Fejér, „Auantica“, Traugott Dürr,	Dávid Weiss, Josef Robiteck, Gheorghe Stefa, Nio. Birkenbecker, Rudolf Schenk, R. Bildhauer, Ludovic Färber,	J. Korányi, Özv. Deutsch & Áru-Tanya, Josef Pollák, Arminio Eies, Maxim Maroua, Gustav Dürr, Jean Deutech.
--	--	--

Képvisező: Joseph Dávid, Arad, Str. Gheorghe Ionescu 15. Vöcsy-u. 7.

EZOST és dísztárgyakat, szőnyegeket, antik dolgokat, háztartási cikkeket, teherneműket, butorokat, bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

SÜRGŐSEN eladó hálószoba, szalon, szőnyegek, kis kredenc, hintaszék, virágasztalok, scheslon, ágyak, antik szalon, Bühlner férfőrd zongora, kőszeg-tal, kis divány, kávéos csészt kanalak, dísztárgyak, 6 személyes étkező szer-vise, fekete kávéos csészék, antik poharak, asztal és tehernemű, stb. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23. I. em. 1000

EBEDLŐ perzsa és szimna olcsón eladó. Comissio Arad, Bulev. Regina Maria (Andrásky-tér) 20. 313

ANTIK butorok eladók, fűres szoba keresztetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 305

EGY hintaszék és egy székszedhető fekete szekrény eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 312

LEGELEGIANSABB gyermekköcski leg-olcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekköcsi javításokat vállalkozok. Arad, Str. Simeon Balint 19. (Dessewffy-utca.) 309

CSECESEMŐ mérlegét kölcsön, vagy megvételre is keresek. Cim Kelet hírlap-irodában Arad. 10.004

CSEPEK, hímzés és betétek, ruhá-báronyok keltári árakban Hoffmann Sár-dornál elad. — Egy szőnye nék kábat szivességből, alkalmi vétel. 314

ELEGANS gyermekköcski, fűveszedhető „Singer“ varrógép, „Steinhammer“ rövid keresztúros zongora, fényképező-gép, moziberendezés eladó. Megtekint-hető Uranus-irodában Arad, főpostával szemben. 16.004

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szimnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmag-sabb árban vásárol a Salon Artisticone Arad, Bulev. Regina Maria 26. (Fischer Eilz-palota.) 11895

ANTIK BUTOROK, modern és régi fest-mények, perzsa-szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kintazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegandfeld Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 42a) 12585

HASZNALT ÓLOM megvételre keresek. Bővebbet a kiadóban.

HÁLÓSZOBABUTOR eladó. Arad, Str. Gheorghe Ionescu (Károlyi-utca) 7. Bő-vebbet házmesteréni. 315

HA olcsón és elegánsan akar berendez-kegni, vegyen antik butort Salon Artis-tic-ben. Arad, Bulev. Regina Maria (An-drásky-tér) 20. 110

Ingatlan.

ARADUL-NOU (Ujarad) községben a Fő-utca 11. szám alatti urház sürgősen eladó. Értelkezhet dr. Neft Ferenc Ara-dul-Nou (ujarad) ügyvéd irodájában. 304

ARAD, STR. COSBUC (Wesselényi-utca) 61. számú magánház 3 szoba für-dőszobával eladó. Bővebbet ugyanott a déli órákban. 307

HATEZER lej ért jövedelemmel, külvá-rost sarokház 110.000 lejért eladó. Ura-mis-iroda Arad, főpostával szemben. 16.004

FELADÓ egy ház, mely 6 szobából és melléképítményekből, kerttel, butorral együtt. Cim Arad, Strada Mama Pompi-lu 30. szám. 320

Üzletek.

ÜFÖGYSZERTÁR németül. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 308

Oktatás.

MŰGYAR-német nyelvű, könyvtel, angol, francia, német nyelvtan maná-noktatást ad Engel, Arad, Str. Brancovici (Lázár, Vilmos-utca) 2. 15.002

Belváros centrumában

fűszertüzet

eladó.

Bővebbet 10003 Kelet hírlapirodában.

Részletfizetésre is

hitelekpes egyének napi árban előnyös heti és havi részletfizetésre

vásárolhatnak férfi és női por-tól, szőnyegeket, kőszeg-ágyakat, női és férfi kabátelméket. Párisi szabásunk a legdiva-tosabb stílusúkat készíti.

VARGA & ZEINER

Concourtenia parizti, szövet raktár, Párisi szabósága, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Hoffmann Ottó mellett. 14208

Kifutó fiu

jó fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóhivatalában.

S. Eisenstädter szőrmeáruház, Timișoara

Szentgyörgy-tér, Szeminárium-palota. A legszebb szőrmebundák és sportkabátok állandóan készülnek.

UTLEVELEKRE vizumot a legpontosabban beszerezem. Naponta megy futár. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet Bulv. Reg. Maria és Weiss Dávid sagytervezés, a rendőrprefektura mellett. Dr. Boér Kálmán.